

Evropska
komisija

Evropski socialni sklad pri delu

Več delovnih mest, manj socialne odrinjenosti

Kdor ima zaposlitev, ga revščina manj ogroža in je bolj vključen v družbo. Toda trg dela ne zagotavlja enakih pogojev za vse. Nekatere družbene skupine in posamezniki težje dobijo zaposlitev. Mnogi ugotavljajo, da je trg dela zanje zaprt: bodisi zaradi etničnega izvora, izobrazbe, invalidnosti ali starosti. Zahtevno gospodarsko ozračje ta problem samo še povečuje.

Projekti, ki jih podpira Evropski socialni sklad (ESS), lahko pomagajo vsem tistim, ki bi jih nacionalne politike,

usmerjene v zmanjšanje brezposelnosti in revščine, lahko spregledale.

V obdobju 2007–2013 je tretjina ljudi, h katerim so bili usmerjeni projekti ESS, pripadala prikrajšanim skupinam: 9% je bilo invalidov, 12% migrantov, 4% pripadnikov manjšin, kot so Romi, 9% pa naj bi izhajalo iz drugih ranljivih skupin.

Sklad uporablja dvojni pristop k odpravljanju ovir, ki nekaterim onemogočajo, da bi se v celoti vključili v družbo in se tako izognili socialni izključenosti. Nekateri projekti ESS delajo neposredno z ogroženimi ljudmi tako, da jim ponujajo usposabljanje, svetovanje in boljše priložnosti za zaposlitev. Drugi se lotevajo javnega razumevanja in družbenih sistemov, ozaveščajo o vplivu predsodkov in izboljšujejo javne službe.

ESS – aktivno vključuje vsakogar

S prekinjanjem kroga revščine in zaposlovanjem ljudi...

Ko gre za boj proti socialni izključenosti, se ESS uporablja na različne načine po vsej EU, pri čemer se upoštevajo kultura in potrebe vključenih ljudi. Cilj pa je isti: pomagati ljudem, da se zaposlijo, s tem pa prekiniti krog revščine in socialne odrinjenosti. Pri tem lahko pomagajo socialna podjetja.

Čeprav gre za gospodarske družbe, njihov temeljni cilj ni ustvarjanje dobička, temveč da služijo

skupnosti. Eden izmed načinov je ustvariti delovna mesta za ljudi, ki bi bili sicer brezposelni. ESS podpira vrsto teh podjetij, med katere sodi tudi Welcome Café s Švedske, ki omogoča priseljenkam, da se učijo švedščine ob delu, ki ga opravljajo v skladu s svojimi zmožnostmi.

Partnerstvo med organizacijami, med drugim tudi na ravni lokalnih skupnosti, je lahko ključnega pomena pri reševanju posebnih potreb v določeni regiji. S skladom je mogoče zagotoviti pomoč ljudem, da pridobijo strokovno znanje in izkušnje, spretnosti ter opremo, ki jo potrebujejo za vodenje projektov v svoji skupnosti, s katerimi se lahko spopadejo z večplastnim vprašanjem socialne izključenosti.

Ena od prednostnih nalog sklada je zagotavljanje priložnosti ljudem, a ljudje morajo biti pripravljeni te priložnosti izkoristiti. Pri tem jim lahko pomagajo „integrirane možnosti za zaposlitev“.

Ta pojem vključuje svetovanje posameznikom, da bi opredelili njihova upanja in potrebe ter opravili ustrezno usposabljanje. Udeleženec najprej pridobi znanje in spretnosti, čemur sledi spremljanje pri iskanju zaposlitve ter pomoč in nasveti pri prijavih in razgovorih. Podpora mu je zagotovljena tudi, ko se zaposli, pogosto v sodelovanju z delodajalcem.

Z osredotočenostjo na ranljive...

Zloraba drog in alkohola, nepoznavanje lokalnega jezika, brezdomstvo, slaba skrb za zdravje, dolгови ali omejen dostop do izobraževanja so vzroki socialne odrinjenosti ljudi. Rasizem in diskriminacija prav tako onemogočata ljudem, da bi imeli aktivno vlogo v družbi.

Projekti, ki jih podpira ESS, se spopadajo s temi ovirami tako, da ponujajo svetovanje, usposabljanje in izobraževanje, podpirajo samozaposlovanje in zagotavljajo dostop do zdravstvenega varstva.

V primeru pripadnikov romske skupnosti, največje etnične manjšine v EU, se v okviru nekaterih projektov ESS v šole vključijo posredniki in pomočniki iz same skupnosti, ki pomagajo romskim otrokom. Drugi projekti vključujejo vzornike iz vrst Romov, ki mlade navdihujejo in spodbujajo, da nadaljujejo z izobraževanjem. Na področju samozaposlovanja ESS podpira romske ženske, ki želijo odpreti svojo obrt.

Vendar se to delo ne ustavi pri Romih. Nov pristop k poklicnemu usposabljanju, ki vključuje storitve usposobljenih za tolmačenje znakovnega jezika, koristi nekaterim invalidom v Berlinu. V Berlinu je pomoč namenjena tudi narkomanom, ki potrebujejo ustrezne oblike učenja s pomočjo prilagodljivega urnika. Nove metode usposabljanja spodbujajo tudi v Španiji. Galicija uporablja podporo ESS za modularne tečaje osnovnih znanj in spretnosti, namenjene ljudem brez kvalifikacij.

Vzpostavitev posebnih učnih programov v Estoniji

V dnevnem centru v Talinu pomagajo otrokom in najstnikom invalidom. V centru Kào že od leta 2000 skupaj z rehabilitacijskimi dejavnostmi spodbujajo samostojnost otrok tako, da jih učijo, kako naj skrbijo sami zase in razvijajo različne spretnosti.

Vendar pa udeleženci, ki so končali osnovno izobraževanje, niso mogli nadaljevati s poklicnim programom, tudi če so to želeli, saj nobeden od teh ni bil prilagojen njihovim potrebam.

V centru so v sodelovanju s Centrom za permanentno izobraževanje z Univerze Jyväskylā na Finskem in ob podpori ESS oblikovali tečaje in usposabljali učitelje za poučevanje učencev s posebnimi potrebami.

V obdobju 2007–2008 je usposabljanje opravilo trideset učiteljev; za tiste, ki želijo nadaljevati s poklicnim programom v centru, pa sta zdaj na voljo dva tečaja.

Z bojem proti diskriminaciji...

ESS pomaga ljudem izpopolniti znanja in spretnosti ter pridobiti samozavest, ki jo potrebujejo, da bi postali del širše skupnosti.

Da bi se sklad spopadel z diskriminacijo na delovnem mestu in v družbi kot celoti, ozavešča o tem problemu in pomaga podjetjem, da sprejmejo boljše prakse. Na primer, projekt „Berlin vas potrebuje!“ s pomočjo podpore ESS spodbuja in pomaga delodajalcem, zlasti v javnem sektorju, da četrtno pripravniških mest namenijo mladim iz priseljenkih družin. V prvih treh letih se je število pripravnikov v javnem sektorju skoraj podvojilo.

Inovativen pristop k varstvu otrok

Zaradi problema pri iskanju dobrega varstva otrok lahko nekatere ženske ostanejo brez zaposlitve. Državni vrtci so po vsej Evropi prenapolnjeni, zasebni pa pogosto pretirano dragi. Nekateri delodajalci v Češki republiki ponujajo rešitev ob podpori ESS.

Na samem delovnem mestu urejajo jasli za 7 do 24 otrok, ki jih imenujejo „Otroške skupine“. Varstvo je zagotovljeno na številne načine: ponujajo ga lokalne šole, socialna podjetja ali kar sami delodajalci.

Pri javnih storitvah pogosto niso upoštevane posebne potrebe. Sklad podpira dejavnosti za izboljšanje kakovosti ponujenih storitev, na primer z usposabljanjem zaposlenih ali prilagajanjem razpoložljivih storitev.

Kaj pričakovati?

Prej ko se projekti lahko začnejo ukvarjati z ljudmi, ki jim grozi izključenost, učinkovitejše bo posredovanje. Evropski socialni sklad povečuje svojo učinkovitost tako, da se tesno povezuje z drugimi skladi EU in ustvarja večji vpliv, pri tem pa je usmerjen k ljudem v vseh življenjskih obdobjih.

Novе rešitve za nujne potrebe družbe so še pomembnejše kot kdaj koli, saj gospodarsko ozračje ostaja težavno. Izhod ponujajo socialno-inovativni pristopi. Rast brezposelnosti je najhuje prizadela ranljive skupine. S posebnim poudarkom podpora socialnim inovacijam bi lažje našli načine za zmanjšanje tega vpliva.

Sklad bo sodeloval z lokalnimi partnerji, da jih bo še bolj vključil, pri tem pa jih bo podpiral z boljšim dostopom do finančnih sredstev. Prav vsi lahko veliko prispevajo k programom ESS: izobraževalne ustanove, organizacije delavcev, NVO, ki se ukvarjajo z zaposlovanjem, socialnim vključevanjem in prikrajšanimi skupinami ter organizacije delodajalcev.

Več informacij o ESS:

<http://ec.europa.eu/esf>

Publikacija je v elektronski obliki in prevedena v vse uradne jezike EU.

© Evropska unija, 2014

Reprodukcija je dovoljena z navedbo vira.

Urad za publikacije

<https://www.facebook.com/socialeurope>

https://twitter.com/EU_Social

ISBN 978-92-79-34108-3 (ePub)
ISBN 978-92-79-33353-8 (splet)

9 789279 333538
doi:10.2767/19292 (splet)
doi:10.2767/90228 (ePub)